

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Demonst. 4. Petita ex necessario, & contingenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83594)

PROPOSITIO II.

In idea entis à se, clarè relucet necessitas existendi.

Prob. Nam hoc ipso quòd in aliquo ente intelligimus plenissimam sufficientiam ad existendum, hoc ipso, inquam, clarè intelligimus illud, si non sit merum rationis figmentum, non posse non existere.

PROPOSITIO III.

Idea entis à se, est idea objecti realis, & non ficti.

Prob. Si idea entis à se non est idea objecti realis, certè vel quia existere & esse improductum implicat contradictionem, vel quia idea entis à se includit aliquod attributum, cui repugnat esse improductum: neutrum dici potest. Non primum. Nam ratio existentis ut sic non destruitur per rationem improducti; nec vicissim, ratio improducti per rationem existentis ut sic. Nec dic existentiam esse essentialiter terminum productionis: quamvis enim hoc sit verum de existentia contingenti; at est evidenter falsum de existentia ut sic.

Non secundum. Nam 1. Idea entis à se non includit, nisi perfectiones simpliciter simplices. At nulli perfectioni simpliciter simplici ut sic, repugnat esse improductam, ut patet in sapientia, iustitia, &c. 2. Id quod est primum in ente à se, est plenissima sufficientia ad existendum; & ita sufficientia illa est radix omnium aliorum attributorum entis à se, quod proinde nullum habere potest attributum, cui repugnet esse improductum. Attributo enim, fluenti à plenissima sufficientia ad existendum, non repugnat, sed è contra convenit esse improductum.

PROPOSITIO IV.

Necessitas existendi realis est, non ficta, in ente à se.

Prob. Omne attributum, clarè relucens in idea entis realis, reale est. Atqui idea entis à se est idea entis realis (exp. 3.) & necessitas existendi in ea clarè relucet (exp. 2.) Ergo necessitas existendi realis est in ente à se. Major non potest negari: alioquin idem ens esset simul reale & non reale, quod implicat.

PROPOSITIO V.

Existit ens à se.

Prob. Illud ens existit, quod habet realem necessitatem existendi, ut patet ex terminis. Atqui ens à se habet realem necessitatem existendi (exp. 4.) Ergo ens à se existit.

PROPOSITIO VI.

Existit Deus.

Prob. Existit ens à se (exp. 5.) Ens à se est Deus: nam nomine Dei intelligimus ens à se. Ergo existit Deus.

SECUNDA DEMONSTRATIO,
petita ex necessitate entis à se.

Nota 1. Valet à singularibus ad totam collectionem singularium, quoties collectio nihil addit singularibus, quo destruat prædicatum illis attributum. Sic valet: Et hic & iste & ille tacet. Ergo tota collectio tacet. Et hic & iste & ille caret oculis. Ergo tota collectio caret oculis. Tunc ergo tantum non valet à singularibus ad totam collectionem singularium, quando collectio addit illis aliquid, quo destruitur prædicatum, quod illis attribuitur. Sic non valet: Et hic & iste & ille non potest trahere mille libras. Ergo tota collectio non potest trahere mille libras.

Nota 2. Repugnat processus in infinitum in serie causarum. Nam si quis effectus penderet ab infinita serie causarum, esset simul possibilis & impossibilis. Esset possibilis, quia, ut supponitur, produceretur: esset impossibilis, quia non produceretur nisi pertransita infinita serie causarum. At implicat infinitam seriem causarum pertransiri, quia infinitum pertransiri non potest, sicut nec exhaustiri: ex infinito enim quantumcumque sumas, semper superest aliquid sumere. Ex his,

Nota 3. Omnis series causarum est finita. Unde in qualibet serie causarum datur aliquid primum, quod est causa cæterorum: ipsum verò non est effectus alicujus in illa serie. Alioquin idem prius existeret simpliciter, quam existeret; prius ageret, quam existeret simpliciter; prius alteri daret esse, quam illud haberet aliunde, & independenter ab illo altero: quia omnia evidentem implicant contradictionem. His præsuppositis, sit

PROPOSITIO VII.

Datur ens à se.

Prob. Si non datur ens se solo sufficiens ad existendum, nullum est ens, quod non indigeat alio ad existendum, ut patet ex terminis. Falsum conf. Ergo, &c. *Prob. min.* Si nullum est ens, quod non indigeat alio ad existendum, tota collectio indiget alio ad existendum (ex not. 1.) Falsum conf. Ergo, &c. *Prob. min.* Si tota collectio entium indiget alio ad existendum, debet (ex not. 2. & 3.) aliquid primum, à quo sit illa collectio, assignari. Atqui non potest. Nam illud primum vel erit extra totam collectionem entium, vel intra. Neutrum dici potest. Non primum. Evidenter enim repugnat dari aliquid ens extra totam collectionem entium. Non secundum. Nam, ut supponitur, nihil est intra totam collectionem entium, quod non indigeat alio ad existendum, & consequenter, quod non supponat aliud prius existens, à quo existentiam accipiat. Ergo evidenter falsum est, quod tota collectio entium indigeat alio ad existendum. Ergo in tota collectione entium datur ens, se solo sufficiens ad existendum, quod proinde à nullo alio est. Ergo datur ens à se. Ergo datur Deus.

TERTIA DEMONSTRATIO,
petita à motu & productione rerum.

Homo, qui nunc generatur, vel pendet ab infinita serie causarum generantium, vel à finita tantum. Non primum. Nam processus in infinitum tam repugnat in causis generantibus, quam in quibuslibet aliis causis, ut per se patet. Ergo secundum. Ergo in serie hominum generantium agnoscendus est primus, à quo fuit secundus; & secundus, à quo fuit tertius; & ita deinceps in finito numero ad hunc novissimum usque.

Jam verò primus ille homo vel fuit à se, vel ab alio generante, vel denique ab alio creante. Non primum. Nam fuit ejusdem nature cum eo, qui nunc generatur. Non secundum. Alioquin non fuit primus homo. Quod est contra suppositionem. Ergo tertium. Illud autem ens, à quo primus homo creatus est, vel est à se, vel ab alio. Secundum frustra diceretur: nam cum non posset dependere, nisi à finita serie causarum, necessario sistendum esset in aliquo primo, à quo cætera essent, ipsum verò à nullo. Alioquin procedendum esset in infinitum. Quod apertè nugatorium est. Ergo illud ens, à quo primus homo creatus est, est ens à se. Ergo datur ens à se. Ergo datur Deus.

QUARTA DEMONSTRATIO,
petita ex necessario & contingenti.

PROPOSITIO I.

Datur ens absolute necessarium.

Prob. Si non datur ens absolute necessarium, nullum est ens, quod non sit contingens, ut per se patet. Falsum conf.

conf. Ergo, &c. *Prob. min.* Si nullum est ens, quod non sit contingens, nullum est, quod ex se potius exigit esse, quam non esse, ut clarum est ex terminis. Falsum conf. Ergo, &c. *Prob. min.* Si nullum est ens, quod ex se potius exigit esse, quam non esse, tota collectio entium ex se non potius exigit esse, quam non esse (ex 1. not. 2. Dem.) Falsum conf. Ergo, &c. *Prob. min.* Nam quod ex se non potius exigit esse, quam non esse, ut sit, debet ab aliquo determinari ad esse potius, quam non esse. At si tota collectio entium ex se non potius exigit esse, quam non esse, nihil habet à quo determinetur ad esse potius, quam non esse. Nam non datur ens extra totam collectionem entium, à quo determinari possit hæc collectio ad esse potius, quam non esse; cum extra totam collectionem entium nihil sit.

Nec dic intra ipsam collectionem assignari posse aliquid, à quo determinetur ad esse potius, quam non esse. Nam illud, quod assignabitur, vel est ex se determinatum ad esse potius, quam non esse, vel non est ex se determinatum. Primum dici non potest: cum tota collectio entium supponatur, ex se non potius exigit esse, quam non esse. Ergo secundum. Ergo non potest se determinare, sed è contra, ut sit, exigit ab alio determinari ad esse potius, quam non esse. Ergo si tota collectio entium ex se non potius exigit esse, quam non esse, est simul, & non est. Est, ut supponitur. Non est; quia non habet, à quo determinetur ad esse potius, quam non esse. Ergo manifestè falsum est, totam collectionem entium esse contingentem. Ergo manifestè falsum est, quod nullum sit ens absolute necessarium. Ergo datur aliquod ens absolute necessarium.

PROPOSITIO II.

Ens absolute necessarium est Deus.

Prob. Ens absolute necessarium est illud, cui absolute repugnat non existere. Ens, cui absolute repugnat non existere, est ens improductum. Ens improductum est ens se solo sufficiens ad existendum. Ens se solo sufficiens ad existendum est Deus. Ergo à primo ad ultimum, ens absolute necessarium est Deus.

PROPOSITIO III.

Datur Deus.

Prob. Nam datur ens absolute necessarium (ex 1. p.) Sed ens absolute necessarium est Deus (ex 2. p.) Ergo datur Deus.

QUINTA DEMONSTRATIO,
petita ex idea entis, quo nihil melius cogitari potest.

PROPOSITIO I.

Ens quo nihil melius cogitari potest, est Deus.

Prob. Deus enim, & ens quo nihil melius cogitari potest, convertuntur: nam nomine Dei sapientes omnes intelligunt Ens supremum, summè necessarium, plenissime sibi sufficiens ad existendum, nullius rei indigum, immobile, independens; uno verbo, ens, quo nihil melius aut majus esse vel cogitari potest. Unde à Tertulliano appellatur summum magnum. Hanc autem Dei ideam omnibus hominibus quasi ingeneratam esse, eleganter docet S. Augustinus libr. 1. de doctr. Christ. c. 7. Cum ille unus, inquit, cogitatur Deorum Deus, ab his etiam qui alios & suspicantur, & vocant & colunt Deos, sive in celo sive in terra, ita cogitatur, ut aliquid quo nihil melius sit atque sublimius, illa cogitatio concitè attingere. Omnes pro excellentia Dei certatim dimicant, ne quisquam inveniri potest, qui hoc Deum credat esse, quo melius aliquid est. Itaque hoc omnes Deum consentiunt esse, quod ceteris rebus omnibus anteponunt.

Simonnet Theol. Tom. I.

PROPOSITIO II.

Ens quo nihil melius cogitari potest, est ens illimitatum in omni genere perfectionis.

Patet ex terminis. Nam omni ente limitato potest cogitari aliquod melius, quod scilicet plures, aut majores habeat perfectiones, vel eandem in eminentiori gradu. Et verò soli illimitato ex omni parte, nihil addi potest; cum è contra omni limitato addi possit aliquid. Unde in entibus limitatis repugnat optimum, quia quantumcumque sit excellentia entis limitati, hoc ipso quòd limitata est, ab alia præstantiore superari potest.

PROPOSITIO III.

Ens illimitatum in omni genere perfectionis, non est figmentum rationis.

Prob. Nam si esset figmentum rationis, certè quia involveret esse & non esse. Atqui hoc est falsum. Ergo, &c. *Prob. min.* Si involveret esset & non esse, vel quia includeret aliquam perfectionem chimericam, vel quia includeret aliquas perfectiones impossibiles, quarum una scilicet esset negatio alterius; vel quia includeret perfectiones, quibus repugnaret ratio infinitudinis. Nihil horum dici potest. Non primum. Quia intelligitur tantum illimitatum in omni genere perfectionis possibile. Non secundum. Quia formaliter non includit, nisi perfectiones simpliciter simplices. Perfectio autem simpliciter simplex non est ex se impossibilis cum alia, quia una ex se non negat, aut excludit aliam ab eodem subjecto, ut patet in justitia, misericordia, sapientia, &c. Non tertium. Nam ratio perfectionis simpliciter simplicis, ut ratio sapientiae, justitiae, &c. non est opposita rationi infinitudinis. Ergo ens illimitatum in omni genere perfectionis non est figmentum rationis.

PROPOSITIO IV.

Ens illimitatum in omni genere perfectionis, est ens summè necessarium.

Prob. Illud ens est summè necessarium, quod est reale, & verè possibile, & includit in suo conceptu plenissimam sufficientiam ad existendum. Tale enim ens tantam habet necessitatem existendi, quanta esse potest. Atqui ens illimitatum in omni genere perfectionis, est reale, & verè possibile (ex p. 3.) & includit in suo conceptu plenissimam sufficientiam ad existendum (ex ead.) Ergo est ens summè necessarium.

PROPOSITIO V.

Ens quo nihil melius cogitari potest, summam habet necessitatem existendi.

Prob. Ens illimitatum in omni genere perfectionis, habet summam necessitatem existendi (ex p. 4.) Sed ens, quo nihil melius cogitari potest, est ens illimitatum in omni genere perfectionis (ex p. 2.) Ergo ens, quo nihil melius cogitari potest, habet summam necessitatem existendi.

PROPOSITIO VI.

Existit ens, quo nihil melius cogitari potest.

Prob. Nam illud existit, & absoluta necessitate existit, quod habet summam necessitatem existendi. Atqui ens, quo nihil melius cogitari potest, habet summam necessitatem existendi (ex p. 5.) Ergo ens, quo nihil melius cogitari potest, existit, & quidem absoluta, & tanta, quanta esse potest ad existendum necessitate.

A 3 Pro-